

Puitesopimus elinkeinoelämän energiankäytön tehostamisesta

1 Osapuolet

Tämän Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen osapuolet ovat valtion puolesta kauppa- ja teollisuusministeriö (jäljempänä Ministeriö) sekä elinkeinoelämän puolesta Elinkeinoelämän keskusliitto ry (jäljempänä Keskusliitto), Elintarviketeollisuusliitto ry, Energiateollisuus ry, Kemianteollisuus ry, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry, Metsäteollisuus ry, Muoviteollisuus ry, Suomen Kaupan Liitto ja Teknologiateollisuus ry. Uusia toimialaliittoja otetaan sopimukseen kohdan 4.3 mukaisesti.

Yritys sitoutuu sopimusjärjestelmään liittymällä toimialansa toimenpideohjelmaan erillisellä liittymisasiakirjalla kohdan 4 mukaisesti. Yritys voi liittyä tarvittaessa useampaan toimenpideohjelmaan.

2 Lähtökohdat, perusteet ja määritelmät

Energiatehokkuussopimuksella jatketaan ja kehitetään käytäntöä, joka aloitettiin 20.10.1992 solmitulla sopimuksella teollisuuden energiansäästön toimenpideohjelmasta ja jota jatkettiin 10.11.1997 solmituilla ja 31.12.2007 päättyvillä teollisuuden, energia-alan sekä kiinteistö- ja rakennusalan energiansäästösopimuksilla.

Sopimuksella sovitaan yhteistoiminnasta niiden toimenpiteiden toteuttamiseksi, joita valtioneuvoston marraskuussa 2005 hyväksymän energia- ja ilmastostrategian tavoitteet ja toteutus edellyttävät. Energia- ja ilmastostrategiassa asetettiin tavoitteeksi energian kokonaiskulutuksen pienentäminen 5 prosentilla vuonna 2015 verrattuna siihen kehitykseen, mitä se olisi ilman uusia tehostamistoimia.

Sopimus edesauttaa uuden, energiatehokkaan teknologian käyttöönottoa ja energiatehokkuustoimiin liittyvien työpaikkojen syntymistä sekä mahdollisuuksien mukaan myös uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa ja käytön lisäämistä tähän sopimustoimintaan soveltuvilla keinoilla. Sopimusosapuolet katsovat tärkeäksi, että yrityksillä on käytössään paras mahdollinen teknologia ja osaaminen. Tämän varmistamiseksi sopimuksen puitteissa luodaan kiinteät yhteistyömallit Strategisen huippuosaamisen keskittymiin, tutkimus- ja teknologiaohjelmiin sekä muihin keskeisiin energiatehokkuuden hankkeisiin. Järjestelyllä edesautetaan energiateknologia- ja palvelutoimittajien sekä sopimusyritysten välisiä tutkimus- ja kehittämiskumppanuuksia, joiden avulla sopimusyritykset saavat uuden teknologian ensisoveltajina kilpailuetua ja teknologian tuottajat välttämättömiä tutkimus- ja koetoiminta-alustoja sekä mahdollisesti ensitoimituksia.

Energian loppukäytön tehokkuutta ja energiapalveluja koskeva direktiivi (32/2006/EY) (jäljempänä energiapalveludirektiivi) edellyttää vuosina 2008–2016 toimia, joilla pyritään yhdeksän prosentin ohjeelliseen energiansäästötavoitteeseen vuonna 2016 Euroopan unionin päästökauppaan kuulumattomilla aloilla laskettuna vuosien 2001–2005 keskimääräisestä energiankulutuksesta. Energiatehokkuussopimukset ovat keskeisessä asemassa sekä säästötavoitteemme saavuttamisessa että tulostemme raportoinnissa.

Energiankäytön tehostaminen vähentää hiilidioksidi- ja muita päästöjä. Suomi on ratifioinut kansainvälisen ilmastopopimuksen (FCCC) 31.5.1994. Sopimusosapuolet suhtautuvat vakavasti ilmastomuutokseen ja katsovat energiatehokkuussopimuksen osaltaan edesauttavan ilmastomuutoksen hillintää.

Sopimusosapuolet katsovat, että sopimuksen perusteella yrityksissä toteutetuilla ja toteutettavilla toimenpiteillä huolehditaan niiden energiankäytön tehokkuusvaatimusten täyttämistä, jotka sisältyvät Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiiviin (96/61/EY) ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämistä.

Ministeriö toteuttaa sopimuksella hallituksen energiapolitiikkaa, jossa energiansäästöillä on keskeinen sija. Osapuolet pitävät tätä sopimusta toimivana menettelynä energiatehokkuuden lisäämiseksi. Sopimusosapuolet pyrkivät toteuttamaan sopimukseen kuuluvia toimenpiteitä ja kehittämään sopimusjärjestelmää siten, että siitä tulee vaikuttavuudeltaan normeihin verrattavissa oleva sekä toteutukseltaan joustava energiansäästökeino, jolla ei ole kansainvälisestä kehityksestä poikkeavan verotuksen tai norminannon haitallisia vaikutuksia kilpailukykyyn.

Energiatehokkuus

Tässä sopimuksessa energiankäytön tehokkuuden parantamisella tarkoitetaan niiden toimenpiteiden toteuttamista, joilla tietyn tuotteen tai palvelun tuottamiseen tarvittavaa energiamäärää pienennetään. Energiatehokkuustoimenpiteet voivat olla teknisiä tai liittyä energiaa kuluttavien laitteiden käyttöön, toimintatapoihin, toimintaympäristöön tai käyttäytymiseen. Energiatehokkuuden muutoksen määrittäminen ja siitä raportointi soviin yksityiskohtaisemmin tämän sopimusjärjestelmän toimialakohtaisissa Toimenpideohjelmissa.

Uusiutuvat energialähteet

Uusiutuvien energialähteiden edistämällä tarkoitetaan tässä sopimuksessa uusiutuvasta biomassasta, biokaasusta, vesivoimasta, auringosta, tuulesta, jätepolttoaineen biohajoavasta osasta sekä maaperän, vesistön ilman tai jäteveden lämpösisällöstä saatavan energian hyödyntämistä Yrityksen omassa toiminnassa.

3 Tavoitteet

Tämän sopimuksen tavoitteena on osaltaan varmistaa, että niin kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa asetetut kuin energiapalveludirektiivin mukaiset energiansäästötavoitteet saavutetaan.

Tavoitteena on saada Elinkeinoelämän keskusliiton jäsenyritysten energian loppukäytöstä ja tuotannosta mahdollisimman suuri osuus mukaan sopimusjärjestelmään.

Tavoitteena on myös toteuttaa sähkönjakelu-, sähkönmyynti- ja kaukolämpöaloilla yhdessä energiapalveluja vastaanottavien asiakkaiden, erityisesti niiden asiakasryhmien, jotka eivät ole muutoin energiatehokkuussopimusten piirissä, kanssa toimia, jotka merkittävästi edesauttavat energiapalveludirektiivin energiansäästötavoitteen saavuttamista näiden asiakkaiden energiankäytössä vuosina 2008–2016 verrattuna kehitykseen ilman energiatehokkuustoimia.

4 Sopimusalat

4.1 Energiavaltainen teollisuus

Kohderyhmä

Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimusjärjestelmään voivat liittyä energiavaltaisen teollisuuden toimenpideohjelman kautta pääsääntöisesti ne yritykset, joilla on toimipaikka tai toimipaikkoja, joiden energian loppukulutus on vähintään 100 GWh vuositasolla.

Energiavaltaisen teollisuuden tavoitteet

Tavoitteena on saada sopimusjärjestelmään mukaan kaikki Suomen energiavaltaiset teollisuusyritykset.

Yritys määrittää määrällisen energiankäytön tehostamistavoitteensa Energiatehokkuusjärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Keskusliitto ja Ministeriö esittävät yhdessä viimeistään vuonna 2010 kohdan 7 mukaiselle johtoryhmälle energiavaltaisen teollisuuden energiankäytön tehostamistavoitteen koko sopimuskaudelle vuoteen 2016 saakka. Tavoite heijastaa toisaalta yritysten asettamia tehostamistavoitteita ja toisaalta kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa siihen mennessä asetettuja energiankäytön tehostamistavoitteita.

Yrityksen liittyminen sopimusjärjestelmään

Yritys liitetään sopimusjärjestelmään, kun Keskusliitto on todennut yrityksen allekirjoittaman liittymisasiakirjan asianmukaiseksi ja on merkinnyt yrityksen liittymisasiakirjarekisteriin.

Yrityksen veloitteet

Yritys sitoutuu ottamaan käyttöön Energiatehokkuusjärjestelmän (Liite 2) kahden vuoden kuluessa tähän sopimusjärjestelmään liittymisestä. Energiatehokkuusjärjestelmä sisältää menettelyt jatkuvan parantamisen toteuttamisesta, energiaterhokkuustavoitteet, suunnitelman energiaterhokkuuden parantamiseksi, energiaterhokkuuden huomioon ottamisen laite- ja järjestelmävalinnoissa koko elinkaaren aikana sekä energiankulutuksen seurannan ja vuosittaisen raportoinnin.

Lisäksi Yritys pyrkii uuden energiaterhokkaan teknologian käyttöönottoon aina, kun se on taloudellisesti sekä turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mahdollista sekä tehostamaan kuljetusten energiaterhokkuutta parantamalla kuljetusten logistiikkaa ja energiankäyttöä yhteistyössä näitä palveluja tarjoavien yritysten kanssa.

Yrityskohtaiset toimenpiteet on kuvattu yksityiskohtaisemmin Energiavaltaisen teollisuuden toimenpideohjelmassa (liite 1.1, kohta 2.3).

4.2 Energiantuotanto

Kohderyhmä

Elinkeinoelämän energiaterhokkuussopimusjärjestelmään voivat liittyä energiantuotannon toimenpideohjelman kautta pääsääntöisesti ne yritykset, joilla on sähkön ja lämmön yhteis- tai erillistuotantoa.

Energiantuotannon tavoitteet

Tavoitteena on saada 80 % energiantuotannosta sopimusjärjestelmän piiriin.

Tavoitteena on toteuttaa energiankäytön tehostamistoimia, joilla parannetaan primäärienergiankäytön tehokkuutta ja energiaterhokkuuden kokonaishyötysuhdetta. Ohjeellinen tavoite on saavuttaa sopimusyrityksissä kokonaisuutena vuoteen 2016 mennessä 1 000 GWh:n primäärienergiankäytön säästö ja 1 000 GWh:n sähköntuotannon tehostuminen sähköenergiaksi laskettuna verrattuna kehitykseen ilman näitä uusia toimia¹.

Yrityksen liittyminen sopimusjärjestelmään

Yritys liitetään sopimusjärjestelmään, kun Toimialaliitto on todennut yrityksen allekirjoittaman liittymisasiakirjan asianmukaiseksi ja merkinnyt yrityksen liittymisasiakirjarekisteriin.

Yrityksen veloitteet

Yritys sitoutuu ottamaan käyttöön Energiaterhokkuusjärjestelmän (Liite 2) kahden vuoden kuluessa tähän sopimusjärjestelmään liittymisestä. Energiaterhokkuusjärjestelmä sisältää menettelyt jatkuvan parantamisen toteuttamisesta, energiaterhokkuustavoitteet, suunnitelman energiaterhokkuuden parantamiseksi, energiaterhokkuuden

¹ Ohjeellinen tavoite arvioidaan uudelleen energiaterhokkuussopimuksen käynnistyskauden (2008–2010) lopulla saatujen kokemusten perusteella ja sen mukaan, mitä toimialan energiaterhokkuuden määrittämisestä ja seurannasta on yhteisesti sovittu

huomioon ottamisen laite- ja järjestelmävalinnoissa koko elinkaaren aikana sekä energiankulutuksen seurannan ja vuosittaisen raportoinnin.

Lisäksi Yritys pyrkii uuden energiatehokkaan teknologian käyttöönottoon aina, kun se on taloudellisesti sekä turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mahdollista.

Yrityksissä ja toimipaikoissa, joissa ei ole käytössä johtamisjärjestelmää, laaditaan energiatehokkuuden tehostamissuunnitelma vuoden kuluessa sopimusjärjestelmään liittymisestä ja päivitetään sitä tarkoituksenmukaisella tavalla vähintään kolmen vuoden välein.

Toimenpiteet on kuvattu tarkemmin Energiantuotannon toimenpideohjelmassa (liite 1.2, kohta 2.3).

4.3 Keskisuuri teollisuus ja yksityinen palveluala

Kohderyhmä

Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimusjärjestelmään voivat liittyä toimialakohtaisten toimenpideohjelmien kautta pääsääntöisesti ne yritykset, joiden yhdenkään toimipaikan energiakulutus ei ylitä 100 GWh vuodessa.

Elinkeinoelämän yleiseen toimenpideohjelmaan voivat liittyä ne Keskusliiton jäsenyritykset, joiden toimialalla ei ole toimialakohtaista toimenpideohjelmaa ja joiden yhdenkään toimipaikan energiakulutus ei ylitä 100 GWh vuodessa.

Keskisuuren teollisuuden ja yksityisen palvelualan tavoitteet

Sopimusjärjestelmän piiriin on tarkoitus saada yhteensä vähintään 60 % keskisuuren teollisuuden ja yksityisten palvelualojen energiankäytöstä.

Kunkin toimialan ohjeelliseksi energiansäästötavoitteeksi asetetaan 9 prosenttia². Toimialan tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että kukin sopimusjärjestelmään liittyvä yritys asettaa vähintään 9 prosentin ohjeellisen energiansäästötavoitteen. Perustelluista syistä yrityskohtainen tavoite voi olla Toimialan tavoitetta pienempi.

Toimenpideohjelma

Toimialakohtaisessa toimenpideohjelmassa määritellään kyseisen toimialan erityispiirteet huomioon ottaen tarkemmin sopimuksen toimeenpanon edellyttämät toimet. Tämän sopimuksen kohdan 7 mukainen johtoryhmä päättää toimialaa edustavan liiton esityksestä uuden toimialan ottamisesta sopimuksen piiriin sitä koskevan toimenpideohjelman valmistuttua.

Yrityksen liittyminen sopimusjärjestelmään

Yritys liitetään sopimusjärjestelmään, kun Toimialaliitto on todennut yrityksen allekirjoittaman liittymisasiakirjan asianmukaiseksi ja on merkinnyt yrityksen liittymisasiakirjarekisteriin.

Yrityksen velvoitteet

Yritys sitoutuu energiatehokkuuden jatkuvaan parantamiseen ja alla lueteltuihin toimenpiteisiin aina, kun se on taloudellisesti sekä turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mahdollista:

- Toiminnan organisointi ja suunnittelu
- Energiatehokkuuden parantaminen
- Energiankäytön ja sen tehostamisen vuosittainen raportointi
- Koulutus ja sisäinen viestintä
- Energiatehokkuuden ottaminen huomioon suunnittelussa ja hankinnoissa

² Tavoitteen laskenta on esitetty toimenpideohjelmissa

- Energiatehokkuustoiminnan arviointi

Lisäksi Yritys pyrkii

- tehostamaan toimintaansa liittyvien kuljetusten ja varastoinnin energiatehokkuutta yhteistyössä alan palveluyritysten kanssa
- lisäämään uusiutuvien energialähteiden käyttöä silloin, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

Yrityskohtaiset toimenpiteet on kuvattu tarkemmin toimialakohtaisissa keskiuuren teollisuuden ja yksityisen palvelualan toimenpideohjelmissa (liitteet 1.3–1.10, kohta 2.3).

4.4 Energiapalvelut

Kohderyhmä

Energiapalvelujen toimenpideohjelmaan voivat liittyä kaukolämpöä ja kaukojäähdytystä loppukäyttäjille toimittavat sekä sähkön siirtoa, jakelua ja vähittäismyyntiä harjoittavat yritykset.

Energiapalvelujen toimenpideohjelma sisältää myös kaukolämmön tuotannon energiatehokkuuden parantamismenettelyt silloin, kun yrityksellä on ainoastaan kaukolämmön erillistuotantoa.

Energiapalvelujen tavoitteet

Tavoitteena on saada 80 prosenttia³ loppuasiakkaille siirretystä sähköstä (sähkönjakelu), loppuasiakkaille myydystä sähköstä (sähkönmyynti) ja loppuasiakkaille myydystä kaukolämmöstä sopimuksen piiriin vuoden 2010 loppuun mennessä

Toimialan ohjeellisena tavoitteena on toteuttaa toimia, jotka johtavat 150 GWh:n sähkönsäästöön sähkön siirto- ja jakeluhäviöissä ja kaukolämmön tuotannon ja siirron sähkön kulutuksessa sekä 150 GWh:n säästöön kaukolämmön jakeluhäviöissä ja erillistuotannon polttoaine-energian kulutuksessa vuoteen 2016 mennessä verrattuna tilanteeseen ilman näitä uusia toimia.⁴

Yrityksen tavoitteena on toteuttaa yhdessä energiapalveluja vastaanottavien asiakkaiden, erityisesti niiden asiakasryhmien, jotka eivät ole muutoin energiatehokkuussopimusten piirissä, kanssa energiatehokkuustoimia, jotka merkittävästi edesauttavat energiapalveludirektiivin mukaisen 9 prosentin ohjeellisen energiansäästö-tavoitteen saavuttamista näiden asiakkaiden energiankäytössä vuosina 2008–2016 verrattuna kehitykseen ilman energiatehokkuustoimia.

Toimialan tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että kukin yritys asettaa energianmääränä vähintään 5 prosentin ohjeellisen tehostamistavoitteen⁵ liittyen oman energiankäytön tehostamiseen. Yrityskohtaista tavoitetta tarkennetaan kahden vuoden sisällä sopimukseen liittymisestä, kun yritys on tunnistanut mahdollisuudet tehostaa energian käyttöönsä.

Yrityksen liittyminen sopimukseen

Yritys liitetään sopimukseen, kun toimialaliitto on todennut yrityksen allekirjoittaman liittymisasiakirjan asianmukaiseksi ja on merkinnyt yrityksen liittymisasiakirjarekisteriin.

³ Kattavuustavoitetta voidaan johtoryhmän päätöksellä tarkentaa, mikäli se on toimialan energiankäyttötietojen täsmennyttyä perusteltua. Toimialaliiton on tehtävä esitys tarkennuksesta viimeistään vuonna 2011.

⁴ Toimialan tavoitetta voidaan perustelluista syistä tarkentaa viimeistään vuonna 2011.

⁵ Tavoite määritetään vuoden 2005 energiatiedoista.

Yrityksen toimenpiteet ja velvoitteet

Toimenpiteet asiakkaiden energiankäytön tehostamiseksi

Yritys sitoutuu energiapalvelujen tarjoamiseen asiakkaille sekä alla lueteltuihin toimenpiteisiin, kun se on taloudellisesti järkevää. Energiapalvelujen kehittäminen ja tarjoaminen edellyttää myös johdon sitoutumista.

- Toiminnan organisointi ja suunnittelu
- Energiatehokkuustoiminnan arviointi
- Toimenpideohjelmassa tarkemmin kuvatun Suunnitelman mukainen toiminta asiakkaiden energiankäytön tehostamiseksi
- Energiapalvelujen ja energiaterhokkuustoimien vuosittainen raportointi

Velvoitteet oman energiankäytön tehostamiseksi

Yritys sitoutuu oman energiankäytön tehostamiseen ja jatkuvaan parantamiseen sekä alla lueteltuihin toimenpiteisiin aina, kun se on taloudellisesti sekä turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mahdollista:

- Toiminnan organisointi ja suunnittelu
- Energiaterhokkuustoiminnan arviointi
- Energiaterhokkuuden parantaminen
- Energiankäytön ja sen tehostamisen vuosittainen raportointi

Yrityksen sisäinen toiminta energiaterhokkuuden parantamiseksi

- Koulutus ja sisäinen viestintä
- Energiaterhokkuuden ottaminen huomioon suunnittelussa ja hankinnoissa

Lisäksi Yritys pyrkii

- uuden energiaterhokkaan teknologian ja toimintatapojen käyttöönottoon
- ehostamaan toimintaansa liittyvien kuljetusten ja varastoinnin energiaterhokkuutta yhteistyössä alan palveluyritysten kanssa

Toimenpiteet on kuvattu tarkemmin Energiapalvelujen toimenpideohjelmassa (liite 1.11, kohdat 2.3–2.5).

5 Allekirjoittajaosapuolten velvoitteet

5.1 Keskusliitto

Elinkeinoelämän keskusliiton velvoitteet liittyvät kohtaan 4.1 ja kohdan 4.3 osalta elinkeinoelämän yleisen toimenpideohjelman toimeenpanoon.

Tavoitteiden saavuttamiseksi Keskusliitto:

- Kannustaa ja opastaa yrityksiä liittymään energiaterhokkuussopimukseen sekä osallistuu sopimusjärjestelmän käyttöönottoon
- Pitää yllä energiavaltaisen teollisuuden ja elinkeinoelämän yleisen toimenpideohjelman liittymisasiakirjarekisteriä ja energiankäytön vastuuhenkilöluetteloa
- Seuraa elinkeinoelämän yleisen toimenpideohjelman liittyneiden yritysten säästötavoitteiden toteutumista yhdessä Motiva Oy:n kanssa

- Perustaa tarvittaessa ohjausryhmän ohjaamaan ja seuraamaan elinkeinoelämän yleisen toimenpideohjelman toimeenpanoa, jos tähän toimenpideohjelmaan liittyneiden yritysten yhteenlaskettu energiankulutus ylittää 100 GWh/a. Lisäksi Keskusliitto selvittää mahdollisuudet laatia oman toimialakoh- taisen toimenpideohjelman, kun elinkeinoelämän yleiseen toimenpideohjelmaan on liittynyt 10 sa- man toimialan yritystä.
- Osallistuu energiakatselmus- ja -analyysitoiminnan kehittämiseen, markkinointiin ja tuloksista tie- dottamiseen
- Osallistuu sopimuksen toimeenpanoon liittyvien oman alansa kehittämis- ja kokeiluhankkeiden to- teuttamiseen yhdessä muiden sopimusosapuolten kanssa
- Osallistuu raportoinnin valmisteluun ja vuosiraportin kokoamiseen
- Osallistuu sopimusjärjestelmän kehittämiseen yhdessä Ministeriön, toimialaliittojen ja tähän sopi- mukseen liittyvien yritysten kanssa.

5.2 Toimialaliitto

Toimialaliiton velvoitteet liittyvät kohtien 4.2, 4.3 tai 4.4 toimeenpanoon. Elinkeinoelämän yleisen toimenpideohjelman osalta (Liite 1.10) toimialaliitolle kuuluvista velvoitteista vastaa Keskusliitto.

Tavoitteiden saavuttamiseksi toimialaliitto:

- Kannustaa ja opastaa yrityksiä liittymään energiatehokkuussopimukseen sekä osallistuu sopimusjär- jestelmän käyttöönottoon
- Pitää yllä oman toimialansa yritysten liittymisasiakirjarekisteriä ja energiankäytön vastuuhenkilö- luetteloa
- Osallistuu energiakatselmus- ja -analyysitoiminnan kehittämiseen, markkinointiin ja tuloksista tie- dottamiseen
- Opastaa tähän toimenpideohjelmaan liittyneitä yrityksiä yrityskohtaisen raportoinnin toimeenpanos- sa ja osallistuu koko toimialaa koskevan vuosittaisen yhteenvetoraportin laatimiseen
- Osallistuu sopimuksen toimeenpanoon liittyvien oman alansa kehittämis- ja kokeiluhankkeiden to- teuttamiseen yhdessä muiden sopimusosapuolten kanssa
- Osallistuu sopimusjärjestelmän kehittämiseen yhdessä Ministeriön, Keskusliiton ja tähän sopimuk- seen liittyvien oman toimialansa yritysten kanssa

5.3 Ministeriö

Tavoitteiden saavuttamiseksi ottaen huomioon vuosittain käytettävissä olevat määrärahat Ministeriö:

- Tukee Yritysten energiansästöä ja uusiutuvan energiankäyttöä koskevia energiakatselmuksia ja -analyysijä. Tuen suuruutta määrättäessä otetaan myönteisenä tekijänä huomioon Yrityksen sitoutu- minen pitkäjänteiseen energiansästöön ja energiatehokkuuden parantamiseen sekä uusiutuvien ener- gialähteiden käytön edistämistoimiin
- Tukee Yrityksen energiakatselmuksissa ja -analyysissä tai vastaavissa selvityksissä todettuja, ener- giatuen yleiset ehdot täyttäviä, energiansästöön ja uusiutuviin energialähteisiin liittyviä investointe- ja. Etusijalla ovat uusien teknologioiden ja toimintatapojen käyttöönottoa edistävät hankkeet
- Osallistuu sopimuksen toimeenpanoon liittyvien kehittämis- ja kokeiluhankkeiden toteuttamiseen yhdessä muiden sopimusosapuolten kanssa
- Osallistuu sopimusjärjestelmän kehittämiseen yhdessä Keskusliiton, toimialaliittojen ja sopimusjär- jestelmään liittyneiden yritysten kanssa

- Osoittaa Motiva Oy:lle resursseja, jotta Motiva Oy voi seurata toimenpideohjelmien toteutumista, osallistua sopimusjärjestelmän kehittämiseen, vuosiraporttien kokoamiseen, sekä yrityksille soveltuvan tiedotus- ja koulutusmateriaalin tuottamiseen
- Osallistuu mahdollisen energiatehokkuusneuvonnan rahoittamiseen ja järjestämiseen

6 Raportointi

Yritykset raportoivat vuosittain⁶ Toimenpideohjelmassa määritetyn aikataulun mukaisesti edellisen vuoden energiankäytöstä ja siihen liittyvistä tehostamistoimista sekä muiden toimenpideohjelmaan liittyvien toimien toteutumisesta toimipaikka- tai toimipaikkaryhmäkohtaisesti energiatehokkuussopimuksen seurantajärjestelmään.

Ministeriö, Keskusliitto ja Toimialaliitot määrittelevät vuoden 2008 loppuun mennessä menetelmät, joiden perusteella energiatehokkuuden kehitystä seurataan ja arvioidaan.

7 Johtoryhmä

Tämän sopimuksen mukaista toimintaa valvoo johtoryhmä, johon kukin sopimusosapuoli nimeää edustajansa. Kauppa- ja teollisuusministeriö nimeää johtoryhmän puheenjohtajan ja lisäksi kaksi valtionhallintoa edustavaa jäsentä. Kun toimialaa koskeva uusi toimenpideohjelma on liitetty sopimukseen, on kyseinen toimialaliitto oikeutettu nimeämään edustajansa johtoryhmään. Johtoryhmä kutsuu sihteerin ja päättää kutsuttavista asiantuntijoista.

Johtoryhmän tehtävänä on:

- a) Antaa tarvittaessa sopimuksen toimeenpanoon liittyviä yleisiä ohjeita ja tulkintoja
- b) Seurata sopimuksen tavoitteiden toteutumista
- c) Arvioida vuonna 2013 siihen mennessä saavutettuja tuloksia ja valmistella tarvittaessa sopimuksen loppukauden toimia koskevat muutokset kohdan 9 mukaisesti
- d) Päättää etenemisraporttien julkaisemisesta vuosina 2011 ja 2014 sekä vuonna 2017 julkaistavasta loppuraportista
- e) Päättää uusien keskisuurten energiankäyttäjien toimenpideohjelmien liittamisestä sopimukseen kohdan 4.3 mukaisesti
- f) Vahvistaa menettelyt, joiden mukaan yritykset raportoivat sopimuksen mukaisista toimista ja päättää vuosittaisten yhteenvetoraporttien julkaisemisesta
- g) Käsitellä yrityksen kohdan 8 mukainen irtisanominen ennen kauppa- ja teollisuusministeriön asiaa koskevaa päätöstä
- h) Päättää keskeneräisten projektien loppuunsaattamisesta, jos sopimus irtisanotaan tai puretaan kohdan 8 mukaisesti

8 Sopimuksen kesto ja irtisanominen

Tämä sopimus tulee voimaan, kun se on allekirjoitettu ja on voimassa 31.12.2016 saakka.

Mikäli vuodelle 2016 asetetun ohjeellisen energiansäästötavoitteen saavuttaminen vaikuttaa kohdan 7 c mukaisen arvioinnin perusteella epätodennäköiseltä, johtoryhmä valmistelee ehdotukset muutoksista, jotka koskevat jaksoa 2014–2016. Samalla sovitaan siitä, miten muutokset toteutetaan yhdessä sopimukseen liittyneiden yritysten kanssa.

⁶ Yritys sitoutuu sopimusjärjestelmään liityessään raportoimaan vuonna 2017 myös vuoden 2016 vastaavat tiedot.

Ministeriö tai Keskusliitto voi irtisanoa sopimuksen, mikäli toinen osapuoli ei täytä asetettuja velvoitteita tai jos toimintaympäristö tai -olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet sopimuksen solmimistilanteeseen verrattuna.

Toimialaliitto voi erota sopimusjärjestelmästä ja lopettaa toimenpideohjelmansa, jos toimintaympäristö tai -olosuhteet ovat muuttuneet sopimuksen solmimistilanteeseen verrattuna siten, että toimialaliitolla ei ole edellytyksiä jatkaa toimenpideohjelman toteuttamista. Vastaavasti Keskusliitto voi lopettaa vastuullaan olevat toimenpideohjelmat.

Yksittäinen yritys voi irtisanoutua sopimusjärjestelmästä ilmoittamalla siitä Ministeriölle ja sille liitolle, jonka toimenpideohjelman toteutukseen se on sitoutunut. Ministeriö voi irtisanoa yksittäisen yrityksen sopimuksesta, jos yritys ei toteuta niitä sitoumuksia, joihin se on liittymisasiakirjassa ja sen liitteissä sitoutunut. Ennen irtisanomista asia on käsiteltävä kohdassa 7 tarkoitetussa johtoryhmässä. Irtisanoutuneen tai irtisanotun Yrityksen saamat valtiontuet voidaan periä takaisin siten kuin takaisinperintään liittyvät ehdot on kirjattu kyseiseen tukipäätökseen.

Ministeriö ja Keskusliitto voivat sopia tämän sopimuksen purkamisesta, mikäli se ei näytä johtavan asetettuihin tavoitteisiin.

Irtisanomisen tai purkamisen yhteydessä sovitaan, miten keskeneräiset projektit viedään loppuun.

9 Muita ehtoja

Sopimusjärjestelmä on oikeudelliselta luonteeltaan tavoiteohjelman kaltainen, eikä toimenpideohjelman velvoitteiden laiminlyönti aiheuta Yrityksen sopimusjärjestelmästä irtisanomisen lisäksi muita oikeudellisia seuraamuksia kuin mitä edellä on valtiontuista mainittu. Energiatehokkuussopimuksen osapuolet ja sopimusjärjestelmään liittyneet yritykset pyrkivät toimimaan siten, että tämän toimenpideohjelman mukaiset toimenpiteet toteutuvat.

Tätä sopimusta on laadittu 10 samanlaista kappaletta, yksi kullekin sopimusosapuolelle.

Helsingissä neljäntenä päivänä joulukuuta 2007

Kauppa- ja teollisuusministeriö

Mauri Pekkarinen
Kauppa- ja teollisuusministeri

Taisto Turunen
Ylijohtaja

Elintarviketeollisuusliitto ry

Berndt Brunow
Puheenjohtaja

Heikki Juutinen
Toimitusjohtaja

Elinkeinoelämän keskusliitto ry

Antti Herlin
Puheenjohtaja

Leif Fagernäs
Toimitusjohtaja

Energiateollisuus ry

Seppo Ruohonen
Puheenjohtaja

Juha Naukkarinen
Toimitusjohtaja

Kemianteollisuus ry

Risto Rinne
Puheenjohtaja

Hannu Vornamo
Toimitusjohtaja

Metsäteollisuus ry

Anne Brunila
Toimitusjohtaja

Suomen Kaupan Liitto

Magnus Bargum
Puheenjohtaja

Heikki Ropponen
Varatoimitusjohtaja

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Marja Rantanen
Puheenjohtaja

Timo Lappi
Toimitusjohtaja

Muoviteollisuus ry

Kari Kallonen
Puheenjohtaja

Kari Teppola
Toimitusjohtaja

Teknoliateollisuus ry

Ole Johansson
Puheenjohtaja

Martti Mäenpää
Toimitusjohtaja

LIITTEET

- Liite 1.1 Energiavaltaisen teollisuuden toimenpideohjelma
- Liite 1.2 Energiantuotannon toimenpideohjelma
- Liite 1.3 Elintarviketeollisuuden toimenpideohjelma
- Liite 1.4 Kaupan alan toimenpideohjelma
- Liite 1.5 Kemianteollisuuden toimenpideohjelma
- Liite 1.6 Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry:n toimenpideohjelma
- Liite 1.7 Muoviteollisuuden toimenpideohjelma
- Liite 1.8 Puunjalostusteollisuuden toimenpideohjelma
- Liite 1.9 Teknoliateollisuuden toimenpideohjelma
- Liite 1.10 Elinkeinoelämän yleinen toimenpideohjelma
- Liite 1.11 Energiapalvelujen toimenpideohjelma
- Liite 2 Energiatehokkuusjärjestelmä (ETJ)